

NOVA DOBA

Št. 85, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm
višine 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in
zahvalnice — Posamezna številka stane K 1-20

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadstr. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telefon št. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Novo komunistično zlodejstvo. Umor ministra Draškovića.

Ze pred nekaj meseci je bil na ministru Milorada Draškovića v Beogradu izvršen atentat, ki se takrat ni posrečil. Dne 21. tm. pa je padel minister Draškovič kot žrtev novega atentata. Padel je kot predbojovnik v težkem in trdem boju proti navalu moskovskega boljševizma.

Milorad Draškovič je bil eden največjih in najsposobnejših državnikov Jugoslavije ter eden izmed najinteligentnejših in najdelavnejših voditeljev Demokratske stranke. Bil je med prvimi, ki so spoznali opasnost boljševiškega gibanja v naši državi, katerega niti so vodile v Moskvo. Videl je, da ima to gibanje za končni cilj razrušenje naše mlade države, razrušenje vsehi težko in s krvjo stoin stotisočev priborjenih sadov narodne svobode. Zato je s svojo znano »Obznanom« zavezil delovanje boljševikov. Naša država je postala jez, ob kateri so se razbili boljševiški valovi iz Moskve.

Vendar se je boljševiško seme sejalo tajno naprej, komunistični poslanci so organizirali tajno zarotno gibanje, katerega posledica so bili atentati na regenta in na ministra Draškovića.

Vse naše časopise, tudi ono opozicijskih strank, odločno obsoja zločin. Še težjo obsodbo nego današnja generacija bo pisala zgodovina nad dejanjem, izvršenim v težki zaslepljenosti. Kdor misli, da bo z umori neljubih mu voditeljev državne politike strmoglavil državo in razrušil narodno svobodo, živi v težki zmoti.

Ljudje, ki udeležujejo politične principe z umori, so navadna sodrga, s katero je treba postopati kakor z navadnimi morilci in roparji ali pa še huje. In ker je dokazano, da so v zvezi s komunističnimi zarotami tudi komunistični poslanci, torej voditelji komunistične stranke, stojimo na stališču, da treba iztrebiti to sodrgo z vsemi razpoložljivimi sredstvi. Pardoniranje ni več na mestu.

Dr. Milorad Draškovič se je rodil 1. 1873 v Pčtomu (rudniški okrug v Srbiji) kot sin kmetijskih starišev. Pravre študije je dovršil v Beogradu. Posvetil se je politiki in bil že v mladih letih izvoljen za poslanca v srbsko narodno skupščino ter bil od takrat do danes neprestano narodni zastopnik. Z Ljubo Davidovičem je bil eden najodličnejših voditeljev samo-

Razgled raz Urško.

Ker je bilo v nedeljo lepo vreme, vzela sem nahrbtnik in jo vdarila na Urško ter Vam gledala z rešpetlinom skozi odprto okno v Vaš dom. Ker pa sem vzela sabo po nepreviđenosti ali po naključju le ta mali peršpetlin, videla sem v Celje in celo tja doli na Hrvaško in na drugi strani v Hortyjevo deželjo le motno in nejasno, dočim se mi je postavila iz Mislinjske doline pred steklo tudi najmanjša urška. Srečala trdim, da bi bila mogla opoldne videti v vsak pisker, kaj da se kulta v njem, toda radovednost je sicer ženskega spola in ženska lastnost, mene pa vendar ne pase toliko, da bi bila postala indiskretna, in sicer tem manj, ker sem dobila na Urški v planinski koči res prav dobro kosilo in nisem imela torej niti najmanjšega povoda do zavisti.

Panorama, ki sem jo imela pred sabo, pa se mi je toli dopadla, da sem vsled raznovrstnosti slik kakor začarana v enomer opazovala le Slovenjgradec in najbližjo okolico in naposedel pozabila oditi z Urške v nedeljo popoldan in odložila svojo pot nizdoli na ponedeljek zjutraj, da se še divim nad krasnim solnčnim

stalne stranke, ki se je po ujedinjenju združila z Demokratsko stranko.

Bil je večkrat minister že v Stari Srbiji, in tudi v novi državi skoro v vsaki vladi. Med največje odlomke njegovega življenja spada čas 1. 1915 in 1916, ko je kot vodja vojnega ministrstva v kritični dobi zimskega umika srbske vojske preko albanskih gora bil dan in noč na nogah, da je rešil, kar je bilo mogoče.

Ze pred meseci je radi težko izpodkopenega zdravja podal ostavko, ki pa takrat ni bila sprejeta. Sedaj je bil končno razrešen svoje dolžnosti, šel je iskat zdravja v lepe Delnice pri Ogulinu. Mesto zdravja pa ga je v spremstvu lastnih dveh otrok dohitela žalostna smrt. Besno sovraštvo komunistov mu je sledilo na vsak korak in žal tokrat doseglo svoj cilj.

V Delnicah, gorskem letovišču ob progi Reka-Zagreb, si je hotel Draškovič utrditi svoje zdravje. Bil je tam s svojo rodbino. Dne 21. tm. dopoldne je šel z 10-letno hčerko in 8-letnim sinčkom v mal gozd in sedel na klopi. Ker se je vedelo, da strežejo komunisti ministru po življenju, sta bila v bližini dva orožnika in policijski agenti. Krog pol 11. ure je prišel po poti skozi gozd priprosto oblečen človek, malomarno in mirno, kakor da se sprehaja. Ko je prišel mimo Draškovića, ga je pozdravil, in ko je Draškovič hotel odzdraviti, je potegnil mladenič revolver in dvakrat ustrelil na Draškovića, ki je bil — zadet v srce — takoj mrtev.

Napadalec se je spustil v beg, policijski agent je za njim streljal in ga ranil v glavo, orožnika sta ga zgrabila in odvedla v Delnice. Ogorčeno ljudstvo ga je hotelo linčati. V avtomobilu so ga odvedli v Zagreb, kjer je bil takoj zaslišan. Izpovedal je: piše se Alija Alijagič, je star 26 let, doma v Bjelinu v Bosni, mi-zarski pomočnik brez posla, član komunistične stranke. V Zagreb je prišel že 4. tm. Seznanil se je s svojim rojakom Dragoljubom Čeljakovičem, ki je eksportni akademik. Ta mu je 17. tm. dal brovning in 300 dinarjev za potovanje v Lokve pri Delnicah. Poučil ga je, kako naj ravna.

Dne 18. tm. se je podal Aljagič iz Zagreba v Lokve. Prvikrat je videl Draškovića.

Kaj pa ta? Ali je še ta dama vedno v Slovenjgradcu, vskliknem nehote, ko zapazim skozi rešpetlin neko znancko, ki je dobila že lansko leto izgon tja nekam na Koroško. Takrat se ji je baje prizaneslo radi plebiscita, da nam na Koroškem ne škoduje. A sedaj? Ali je že res potekel 10. oktober 1920 žalostnega spomina?

To odprto vprašanje Vam bo pojasnilo, ako Vas zanima, edino le okrajno glavarsivo.

Glede njenih dohodkov pa boste zvedeli, gospod urednik, pri davčni oblasti, ki jo baje cenil na milijonarko v nem. avstr. kronah. Kajti denar ima seveda in sicer le nemško-avstrijski, ker ima tam, kjer se med čedi in mleko teče po rekah mesto mrzle snežnice in studenčnice, ne le svojega moža bogosigavedi kje zaposlenega, ampak tudi vse svoje otroke v solah in torej dobiva in plačuje po največ vse v avstrijskem denarju. Sedaj hoče preiti celo od kroge na marko. Ker nisem nevoščljiva, privoščim ji to veselje, toda ne tukaj, temveč naj se vživa tam onstran meje, kamor jo tihak srce vleče in kamor zahaja tudi dostej že

škovića 20. tm. Ker je bil z družino, ga ni hotel ustreliti. Drugi dan je bil sicer Draškovič zopet z otroci, vendar on (napadalec) ni mogel več izgubljati časa.

Dragoljub Čeljakovič, ki je bil v stalnih zvezah s komunistično organizacijo, je bil takoj aretiran. Pri zaslišanju taji vsako krivdo in pravi, da so Alijagičeve izjave neresnične. Orožja mu ni dal in ga ni nagovarjal k atentatu. 300 dinarjev mu je res dal, pa le zato, ker Alijagič ni imel kaj jesti.

Umor ministra Draškovića je vzbudil v Beogradu in v celi Srbiji ter tudi po Hrvaški in Slavoniji globoko žalost in splošno ogorčenje. Ministrski svet je imel žalno sejo. Sklenil je: truplo min. Draškovića se prepelje v Beograd, kjer bo pokopano na državne stroške z vsemi vojaškimi častmi. Pogreb je danes v soboto 23. julija.

Politične vesti.

Nove sokrivce atentata na regenta je odkrila preiskava. Aretirani so na novo: 25-letni Nemeč Robert Libisch, 31-letni Madžar Andrija Polgar in Istvan Palinkas, vsi v Novem Sadu. Izkazalo se je, da se je nabirala rdeča garda med delavstvom. Poslanec Kovačević je razporejal stotnije in desetnije. Glavni vodje tega gibanja so bili Kovačević, Mojzes in Vjč.

Dokaz nemške megalomanije je tudi interpelacija nemških alpskih poslancev v avstrijski narodni skupščini radi postopanja jugoslov. oblasti napram Nemcem v Jugoslaviji, češ da to postopanje ne odgovarja določbam senžermenske pogodbe glede narodnih manjšin. Pogledmo si te krivce: Slovenci na Koroškem nimajo še danes niti ene slovenske šole, niti privatnih šol v St. Rupertu in St. Jakobu ne smejo otvoriti. Nemci pa imajo v naši državi — samo v Sloveniji — 1 nemško realno gimnazijo, 2 nemški meščanski šoli, 17 nemških ljudskih šol in 25 nemških vzporednic. Kje je torej krivica?

Nova severoalbanska vlada (miriditske republike) ima svoj sedež v Orošiju, vzhodno od Lješa. Našemu zunanjemu ministru in veleposlanski konferenci je prišlo obvestilo te vlade o ustanovitvi neodvisne severoalbanske republike. Utemeljuje to s tem, da je vlada v Tirani bila le eksponent italijanske politike na Balkanu. Vstaja Miriditov se širi po vsej severni Albaniji z veliko naglico.

prav pridno. Mari ne bi mogla kar tam ostati, kaj menite, gospod okrajni glav-ar?

Rešpetlin se mi je malo zamaknil in to baš v pravem trenutku. Zakaj baš v tem trenutku stopil je čez prag Gollovega hotela gologlav mož, sicer ne velike postave, toda širokih rudečih trakov na črnih hlačah, pas poile se jim baje pravi. Prisluskujem natanko in res zaslišim iz ust visokega gospoda — da me ne boste napačno razumeli, mislim, ne po visokosti, marveč po dostojanstvu in plemstvu — blaženo nemščino.

Dostojanstvo se mu že vidi na hlačah, plemstvo pa spoznate gospod urednik iz tega, kar zapazim takoj nehote pri njegovem podpisu. Prej v Avstriji imenoval se je ta gospod kot častnik 17. pp. Hans L. sedaj pa je postal, odkar se je baje odpravilo pri nas plemstvo, Ivo de L. Iščem po spominu, kje in v kakšnih okoliščinah sem čitala njegovo ime in kdaj in kaj da sem slišala o tem gospodu govornice. Iščem in najdem.

Lansko leto so se opetovano zgrajali nad njegovim javnim govorenjem čez srbsko vojaštvo, ki da daleko zaostaja za nemškim vojaštvom, celo jav-

Čete tiranske vlade so bile dozdej porazene. Ker se vrše boji tik blizu jugoslov. meje, je naša vojna oblast dala komandi tretje armijske oblasti povelje, naj bo oprezna in pripravljena. Mohamedansko prebivalstvo iz Albanije beži v velikih trumah v Jugoslavijo in prosi zaščite.

Kdaj stopi v veljavo trianonska pogodba. Iz Pariza poročajo: v današnji seji poslaniške konference, katere se je udeležil tudi ameriški poslanik Herrick, se je določilo, da se izvrši izmenjava ratifikacijskih listin 26. jul., nakar stopi pogodba takoj v veljavo.

Madžarska akcija za Habsburgovce. Madžarska vlada je poslala Zvezi narodov spomenico, v kateri zahteva vrnitev Karla Habsburškega na madžarski prestol. Ker bi uresničenje te zahteve vzemirilo vso Srednjo Evropo, je že danes gotovo, da bo zveza narodov madžarsko zahtevo odklonila.

Nemci na Češkem. Dne 12. tm. se je sestal češkoslovaški parlament. Pričakovati je bilo, da pride do konfliktu s komunisti, prišlo pa je do težkega konflikta z Nemci. Pri povsem nedolžnih gospodarskih predlogih so nemški poslanci pričeli divjati in vpiti o krivicah, ki se Nemcem baje gode v češkoslovaški državi. Očividno je, da so imeli pri vsem namen obrniti nase zopet pozornost sveta in Nemčije, zakaj voditelji nemškega naroda v češki državi še vedno propagirajo idejo o odkršenju nemškega dela od češkoslovaške republike ter o združenju z Nemčijo. Težko jim je, ker so iz prejšnjega položaja gospodarjev sedaj potisnjeni v položaj enakopravnih državljanov, kar je za Nemca povsod velika muka, zakaj on si domišlja, da mora gospodarovati nad drugimi. Nemško ljudstvo samo pa hoče mirno življenje v češki državi in obsoja nacionalni šovinizem svojih voditeljev.

Amerika in gladujoča Rusija. Ruska sovjetska vlada je zaprosila vlado Združenih držav za nujno pomoč gladujočim pokrajinam Rusije. Ameriška vlada je odgovorila, da je voljna pomagati, a zahteva od sovjetske vlade izpolnitev sledečih pogojev: 1. takojšnje demobilizacijo vse rdeče armade, 2. uvedbo osebne in tiskovne svobode ter vseh državljanskih svoboščin, 3. takojšnji razpust volitev v rusko ustavotvorno skupščino. Ruska sovjetska vlada je poslala pisatelj Maksima Gorkega v Washington in London, da vodi pogajanja s tamošnjima vladama.

ni nameščenci. Takrat je občeval izključno le z nekim mornariškim komisarjem, ki ni bil sprejet v našo armado, »pošto je švaba«, seveda po vseh javnih cestah in potih le švabsko, seveda najbrž, ker je to nobel, kajti drugega vzroka nismo vedele Slovenjgračanke, ki poznamo svoje ljudi znotraj in zunaj. Sedaj menda ne občuje več s komisarjem, vsaj gledala sem zaman za njim pred Gollovim hotelom. Najbrž se mudi ta gospod pri kakšni igri, ki je od slučaja odvisna, tam na spodnji strani mesta ali kje v Beogradu.

Gospod urednik, Vi veste sem ter tje kakšno pametno. Kaj mislite, ali ne bi kazalo, da bi šel gospod major za nekaj let na albansko ali bulgarsko mejo zgolj v dobrem namenu in v svrhu, da dobi možnost spoznavati srbskega vojaka in njegove čednosti in kreposti, mogoče bi postal pri taki priliki iz Savla Pavla, če pa ne, pa bi se mu morala ponuditi prilika, da se pridruži in pajdaši z nemškimi ideal-vojaki. Kaj porečete k temu? Le nič se ne ženirajte, kar povejte! Tukaj se govori, da bi kazalo na obnemih krajih nastaviti na merodajnih in nemerodajnih mestih v prvi in drugi vrsti zavodne Slovence ali Srbe. Seveda je to

Iz Korotana.

Napađen slovenski poslanec. »Koroški Slovenec« poroča: Ko se je po otvoritveni seji koroškega deželnega zbora vračal poslanec župnik Poljanec iz Škocjana domu, so ga na celovškem kolo-dvoru surovo napadli nemški pobalini. Eden ga je celo udaril z vso močjo po glavi. Orožnik, ki ga je poslanec poklical, da dožene identiteto napadalca, je odklonil, češ da ne gre za napad, ampak za razžaljenje časti. Lepe pojme o osebnih varnosti imajo nemški varnostni organi na Koroškem. Upamo, da je zdaj Lemischevi nemškonacionalni strahovladi odklenkalo, ker so dobili večino pri volitvah soc. demokrati in bodo menda tudi vlado prevzeli.

Mariborske novice.

Nemški »Bergverein« je vložil pritožbo proti razpustu društva. Ministrstvo je pritožbo zavrnilo, zlasti z ozirom na izjavo komande dravske divizije, ki smatra delovanje nemškega planinskega društva na državni meji z vojaškega in strateškega ozira za nedopustno.

Mariborsko gledališče bo, kakor je minister Pribeževič te dni obljubil gosp. Antonu Ivanoviču-Mecgerju, s prihodnjo sezono prešlo v državno upravo. Zvišala se bo tudi državna podpora.

Javen počitniški tečaj socialno znanstvenih predavanj v Mariboru priredi s 25. jul. počeni naš rojak dr. Ivan Zmavc, višji bibliotekar javne in vseučiliške knjižnice v Pragi, član Masarykove »Akademije dela«.

Investicijsko posojilo za izpopolnitev električnega omrežja in preuredbo mestne plinarne v skupnem znesku 3 $\frac{1}{2}$ milijonov kron najme mesto Maribor. Deželna vlada je dala dovoljenje.

Celjske novice.

50-letnico doktorata je obhajal 18. tm. g. dr. Josip Sernek, odvetnik v Celju.

Užaljeni! V zadnji seji mestnega občinskega sveta je — kakor smo že poročali — imenom socialdemokratov izjavil njih vodja g. Koren, da se je meščanstvo nemške narodnosti v Celju čutilo žaljevo po slavnostnem govoru g. župana. Več o tem ve poročati »Naprej«. Še več pa glasilo celjskih nemških trgovcev in obrtnikov, zadnja »Celjer Zeitung«. Ne bi se bavili z zadevo, ali je preznačilna. Zares ne vemo, ali so interpelacijo gosp. Korenu diktirali celjski nemški kapitalisti, to je tisti ljudje, ki so ob prejšnjih nemških županskih volitvah proslavljali nemško kulturo s pobijanjem mirnih slovenskih meščanov in njih imetja, ali pa so sodruhu g. Korenu diktirali interpelacijo tisti ljudje njegovih vrst, ki so se nedolgo tega še prav dobro počutili med gospodarji nemških ulic celjskega mesta, danes pa so socialni demokrati ter jim je spomin na nekdanje celiske dni nekoliko zatemnjen možgane in znešal pamet, ko so videli, da gre to pri Slovenceh brez krvi, brez kamenja in teftonskega rjojenja. Celjskim nemškim trgovcem in celjskim nemškim akademično naobraženim ljudem, ki so nekdanj bili

le skromna želja in pobožna molitev tukajšnjih narodnih krogov.

Pri pobožnosti mi kar pade na misel obrniti rešepelin na drugo stran glavne ceste in 15 korakov naprej. Ta Vam je še le čudna hiša.

Okrajna hranilnica se zove. Načelnik okrajnega zastopa in hranilnice je previden mož in božji namestnik. Pred razsulo pozval je le nemško propoved v cerkvi. Od novembra 1918 propovedoval je prvo nemško, izmolil nemški očenaš, potem pristavil nekaj slovenskih stavkov in slovenski očenaš. Potem je prišel majnika 1919 upad avstrijskih folkoverovskih tolp, katerim se je pridružila tudi tukajšnja nemška družba. Takrat smo se pa kar čudile Slovenigradčanke, kajti naenkrat se je utrakvistična propoved nehala. Dolgo si nismo mogle raztolmačiti spreminjanja barv. Konečno pa jo je vendar neka zadela: Prej je bil Bog nemškega mišljenja in jezika, potem se je začel učiti slovensčino in je bil dvojezičen in v lepem mesecu majniku entsočdevetsfodevetnajst po našem štetju pa je postal popolnoma večš slovensčine tudi za take meščane — talminec — ki znajo, osobito ako hočejo imeti ala Sch..

voditelji vsega surovega nasilja proti nam Slovincem, ki pa danes nemoteno uživajo našo slovensko gostoljubnost, svetujemo v interesu resnice, naj radi nikdar zasluženega pardoniranja ne kričijo in v svojem glasilu ne lažejo v svet.

Megalomanija celjskih Nemcev, ki pišejo v svoj lajbžurnal Cillierco, je res neizbrpna. Nemštvo je tem ljudem še vedno os, okoli katere bi se naj sukal celi svet. Odtod neumno besedičenje (v člankih o konsolidaciji!) o potrebi nemščine za vsakega člana našega slovenskega plemena... odtod poveljevanje kulture nemškega naroda, iz katere da naj tudi mi črpamo (hvala! Spoznali smo jo dovolj pod nemško tiranijo v Celju in tekem svetovne vojne tudi sicer!)... odtod insinuacija, da je nekako naša dolžnost, z našimi Nemci nemški občevati (naša takozvana inteligenca žal to megalomanijo Nemcev s svojo iz Avstrijo pridedovano popustljivostjo podpira!)... odtod še vedno domišljija naših Nemcev in nemškutarjev, da so oni nekaj več, nekaj višjega. Trezen sporazum z Nemci bo mogoče šele, ko odloži krmilo v nemški politiki krdele domišljavih megalomanov in pride na površje nova generacija z jasnim pogledom v svet. Oni trezni Nemci pa, ki si sporazuma žele in ki politike raznih zagrizenih Riebllov, Rakuschev in drugih, ki se skrivajo za Cillierco, itak ne odobravajo, naj se zahvalijo tem, da do urejenih razmer ne pride. Dokler bo pa pisalo njihovo glasilo o naših dostojnih manifestacijah v naravnost žaljivem in drznem tonu kakor o županski proslavi, ni govora o zblizanju. Na Vas je, ali se zgodi ali ne...

Koncert Celjskega pevskega društva v Rimskih toplicah je radi nepričakovanih ovir preložen.

Izlet na Laško. Narodno celjsko občinstvo opozarjamo na izlet v Laško v nedeljo, dne 24. t. m. popoldne. Tamonjni sokolski orkester, Celjanom dobro znan od »dečje prireditve«, priredi ta dan ob 5. uri popoldne vrtni koncert pri Henkeju. Več izletnikov namerava napraviti pešizlet po senčnem levem bregu Savine, drugi se peljejo z vlakom ob 5. uri popoldne v Laško. Povratek z večernimi vlaki.

Večerni koncert se vrši v nedeljo 24. tm. zvečer v hotelu Skoberne na Ljubljanski cesti. Igra priznana dobra gočba iz Rimskih Toplic. 790 2—2

Razglas. V nedeljo, dne 24. julija t. ob 4. uri popoldne se vrši v mestni hosti na Pečovniku javna dražba večje množine bukovih vej, ki so zložene v primerne kupe. Ob 3. uri popoldne je zbirališče pri »dveh golobih«. Kupnina se mora takoj položiti na licu mesta.

V NEDELJO VSI V »DIANO« K PLAVALNI TEKMI!

JDS.

DEMOKRATSKI VEČER V CELJU — PRELOŽEN. Ker se minister dr. Kukovec udeleži danes v soboto 23. tm. pogreba tragično preminulega ministra Draškoviča, se nocojšnji demokrati večer odloži na prihodnji teden, ko pride dr. Kukovec v domovino. Dan pravočasno objavimo.

Deb. e tuji kvantil od kmeta kakšno korist ali dobiček, vsi prav tako dobro slovensko kakor propovednik.

Drugi gospod v okrajni hranilnici je svečar in slaščičar v našem mestu. Slišala sem že od raznih strani, da bi rad šel za svojim sinom tudi tja preko meje, ako bi mogel tu drago obesiti komu svoje posestvo, tam pa po ceni kupiti drugo, svoje sveče pa še vedno po žafranško prodajati menda v vsa slovenska župnišča in v slovenske cerkve za slovenske beliče.

Nadalje je mladenič dolge in vitke rasti v okrajni hranilnici, kateremu smrdi vsaka slovenska beseda, ne pa slovenski kruh.

Prevdarite malo, gospod urednik, mogoče pa vendar iztaknete v celem okraju, ki jamči za vloge in žal tudi za nekdanja vojna posojila, toliko slovenskih moči, da se ne bodé švabčarilo v tem tukajšnjem največjem denarnem zavodu še nadalje. Sinekure in službe razdeljevali so si pod klerikalno vlado prav po domače, brez ozira na narodno mišljenje.

Jaz sem precej pobožna, ipak se ozrem sem in tja po cerkvi in ne pridem

POLITIČNI SHOD V LAŠKEM v nedeljo 24. tm. se ne vrši, ker se minister dr. Kukovec vsled udeležbe pri pogrebu min. Draškoviča ne more pravočasno pripeljati.

MINISTER DR. KUKOVEC govori v soboto 30. jul. na shodu demokratske stranke v Mariboru, v nedeljo 31. jul. pa na shodih v Ptuj in Ormožu.

Sokolstvo.

Vljudno opozarjamo na veliko javno telovadbo Celjskega Sokola, ki se vrši v nedeljo dne 31. julija t. združeno z ljudsko veselico na glaziji. Začetek točno ob 16. uri. Natančen vsposed prireditve objavimo.

Šentjurski Sokol ima v nedeljo 24. tm. pešizlet na Ponikvo, kjer se sestane s šmarnskimi brati. Odhod ob 1. uri pop. Prijatelji so najvljudneje vabljeni! Zdravo! Odbor.

Naloge Sokolstva.

(Govor staroste dr. Ravniharja na glavni skupščini Jug. Sok. Saveza v Osijeku.)

Vzgajati narod s ciljem, da bodi ta narod čvrst in zdrav po duhu in telesu, da bodi, dasi mal po številu, po svojih duševnih vrlinah in po svoji fizični odpornosti velik, to je naloga Sokolstva. Zato je le naravno, ako iščemo stikov z vsemi činitelji, ki imajo pred seboj sličen cilj, to je na eni strani naša vojska, na drugi strani šola. Vojska stremi za tem, da poviša brambno silo narodovo. Svrha ji je, da očuva naše granice nepravicega napada, naše pokrajine lakomnega sovražnika, da brani integriteto domovine, da daje državi v mednarodnem svetu ves rešpekt, ki ji gre. (Odobravanje). Stari rek: si vis pacem, para bellum (ako hočeš mir, pripravljaj vojno!), bo ostal toliko časa resničen in v veljavi, dokler se človeštvo ne bo otreslo svojih pač človeških slabosti. Dobra armada je še vedno najboljša zaslonba diplomaciji. Kaj nam pomaga še tako dobra diplomacija, ako pa nima svojega hrbita zavarovanega z armado, ki kakor granitna skala podpira njene besede. Dobra armada je izraz sile narodove na zunaj.

A Sokolstvo ne namerava nič manj, kakor da usposobi narod za eksistenčno borbo med narodi. Zato stojimo tako blizu armadi, naši narodni armadi, tej oboroženi organizaciji našega naroda samega. S svojo harmonično vzgojo telesa in duha je Sokolska vzgoja najboljša priprava ne samo za vstop v armado, ampak za brambno sposobnost narodovo sploh. Zategadelj smo mnenja, da morata med Sokolstvom na eni in armado na drugi strani vladati vzajemnost in medsebojna podpora. Kakor je Sokolstvo ponosno, da se armada poslužuje njegovega vadbene sistema ter je s tem izrekla, da hoče biti z nani v najozjemem stiku, še bolj ponosno je, da je dobilo svojo oporo v armadi, ki je kakor naša ovenčana s sijajnimi tradicijami, kakor malo katera armada na svetu. Stik z armado ne pomenja militariziranja Sokolstva, ampak prej, če se smemo tako izraziti, sokoliziranje armade. (Dolgotrajno ploskanje).

V pravilnem umevanju sokolske

v zadnjih mesecih iz začudenja.

Naš prvi gerent in pravni zastopnik okrajne hranilnice, ki je za časa preobrata preobrnil tudi svojo kožo in iz prejšnjega Slovenijana postal klerikalec, ker mu je to baš neslo, pravijo celo, da mu nese še vedno, obiskoval je prej prav pridno cerkev ne le ob nedeljah in cerkvenih praznikih, ampak tudi o priliki narodnih in državnih svečanosti in praznikov, sedaj pa, odkar ni več gerentstva, vse narodne in državne praznike prezira prav tako pridno, kakor jih je prej upošteval.

Toda sem mnenja, da država in narod navzlic temu še ne bosta poginila, ampak mogoče bolj procvitala nego bi sicer pri navidezno lojalnem čuvstvovanju. Vsaj vemo razločevati ljuliko od pšenice in nato se posebno me ženske spoznamo, da si včasih privoščimo kakšno dobro močnato jed iz fine bel. dobro presejane moke.

Nasproti okrajni hranilnici ima trgovino s papirjem in steklom mož, Karl po imenu, ki bi še sedaj najraje potopil vse slovensko in jugoslovansko misleče Slovence v žlici vode. Dasi pa je to njegovo mišljenje dobro znano ne le nam Slove-

misli ter nje pomenu za procvit države je tudi naučna uprava, ministrstvo prosvete, uprav iz državnih interesov, pripoznala Sokolstvo kot prevážno kulturno institucijo, ki zasluži vsega priznanja in podpore. (Odobravanje).

Kdor pravilno shvača jugoslov. državno misel, ne bo našel razlike med državno idejo in nacionalno idejo. Obe ideji sta popolnoma skladni. Čisto blizu leži, da se uprav naši državniki opirajo na Sokolstvo, ki je vedno bilo in bo nositelj nacionalne misli. Zato pa tudi država, ki sprejme nacionalno misel, to je idejo svobodnega ujedinjenega naroda na demokratski socialno pravični podlagi, zato rečem ima ta država v Sokolstvu svoje brezpogojne pripadnike in branitelje. (Odobravanje).

Moder državnik si bo stavil pred oči, da si more vzgojiti fizično in duševno zdrave državljane, sposobne za zdravo konkurenco s sosednimi državami, le tedaj, ako začne s svojo vzgojo pri poedincu. Prav isto pa hoče Sokolstvo, samo da namesto pojma »država« stavlja pojem »narod«. Ker se pa danes za nas ta pojma krijeta, je delo za narod hkratu delo za državo. Sokoli hočemo, da je vsak poedinec jakega telesa, zdrave duše, pa odločne in jeklene volje. Narod takih poedincev je nepremagljiv, narod takih poedincev stoji na kulturnem višku, bo socialno pravičen, bo dober gospodar. Tak narod je zmožen, da premika gore, ako so mu na poti in da prekorači brezna, ako ga ločijo od cilja. **Ustvari ti hočemo narod junakov, ki ve, kaj hoče in ki to, kar hoče, tudi doseže.** (Odobravanje).

V tem je svrha dela sokolskega, namenjenega vsemu narodu, s telesno in duševno vzgojo dati najvišjo stopnjo popolnosti vsakemu poedincu naroda, da ga usposobimo za službo temu narodu; služiti narodu od zorne mladosti do visoke starosti, pripravljati biti, ako treba, za žrtvovanje samega sebe na oltarju domovine, to je bistvo misli sokolske. V nacionalni državi mora ta misel biti istovetna z državno mislijo.

To je edina politika, ki jo sme gojiti Sokolstvo. Sokol si lahko pripadnik te ali one stranke, seveda stranke, koje program ali delovanje ne pride navskriž s temeljno mislijo sokolsko. Kakor hitro se oddaljijo od te misli, nisi več Sokol. Prav zategadelj se Sokolstvo ne vtika v politiko strank, zakaj Sokolstvo ima svojo politiko, koje program, čeprav enostaven, je širši in s tem višji od programa vsake politične stranke.

Logična posledica temu je, da se Sokolstvu ni pečati z nam nasprotnimi telovadnimi organizacijami. Imam v mislih, da se me ne bo napačno umelo, takozvane orlovske telovadne organizacije, ki so politične strankarske organizacije. Ako bi se Sokoli spuščali z njimi v prerekanje, tekovanje ali celo boj, bi s tem le pripoznali, da so te organizacije nam sporedne, po delu in načelu nam sorodne. To ravno negiramo. Ne sme nas motiti, ako nosijo nam sličen krog, ki so si ga kopirali po našem, ako prirejajo javne nastope in telovadbe, ki imajo na videz nekaj sličnosti z našimi nastopi. Odkar stojim

njegradčankam, ampak tudi vsem hlačenoscem v mestu in daleč po okolici, naročujejo malone vsi učitelji potrebščine za narodno-državne šole celo proti letnemu računu pri njem, kakor da res ne bi bilo nobenega drugega trgovca daleč na okrog na svetu. Slovenski denar mu sicer diši, tem bolj pa se mu studji vse slovenstvo in jugoslovanstvo, dasi je slovenske matere sin, ki še dobro — pravilno sploh ne — nemško ne zna, ta gospod na — čič.

Sicer pa takih gospodov tukaj ne manjka. Pokukam na pr. na Beograd, kjer vladata dva brata, Hans in Franc. Ker vidim s svojim kukalnikom tudi skoz stene, zapazim takoj dvojno američkano knjigovodstvo za gostilniško obrt. Spodaj namreč je najemnik — narodnjak za vino- in pivotočje in za ještvine, zgoraj pa lastnik za oddajanje sob v prenočevanje. Če to ustreza ne vem že kateremu zakonu, seveda Vam ne vem povedati, ker nisem politična uradnica, pač pa mi je izza leta 1919 znano, da se je odtgnila bratoma Hansu in Francu, oziroma prvemu, gostilniška obrt kot politično nezanesljivi osebi. Kako da jo vnaprej ipak le izvršuje, o tem Vam bo,

v javnem življenju, je moja maksima, ne zmerjati in psovati in tudi ne zasmehovati nasprotnika, ne se izčrpavati z negativnim delom, ampak z pozitivnim delom udejstvovati svoj program. Čim intenzivnejše bo tvoje delo, čim vztrajnejše in doslednejše, toliko višje boš stal nad svojim nasprotnikom, in tvoja zmaga bo plemenita, kot taka od vseh pripoznana; nehoti ti bodo sledili i oni, ki so do sledj omahovali in oklevali, na katero stran bi stopili, i oni, ki so bili zavedeni v nam nasprotno organizacije. Zato še enkrat, ne napadati teh organizacij. Napad, pa bodisi upravičen ali neupravičen, le prerad rodi odpor, podžge nasprotnika, da se še tembolj oklene svojih, četudi krivih načel. Naše delo bodi koncentrirano krog naših telovadnic, krog naših delavnic in bodite prepričani, da ostane zmagovito nad vsemi drugimi. (Odobranje).

Ako pa je država pripoznala Sokolstvo kot državnim interesom služajočo institucijo, ako nam iz tega razloga nudi moralno in gmotno podporo, tedaj pa bi bilo povsem napačno, ako bi se Sokolstvo, kakor pod nekako vladno protekcijo, mirno hotelo solnčiti v tej protekciji ter se udajalo brezdelju, meneč, saj bo vlada skrbela za nas. Sokolska misel in Sokolstvo ne potrebuje nobene protekcije. (Dolgotrajno ploskanje). To smo pokazali v preteklosti, ko smo ne samo brez vsake protekcije, ampak kljub vsem sovražnostim raznih bivših vlad rasli in se krepili. Nasprotno, Sokolstvo je dolžno samemu sebi, da upraviči zaupanje, ki se mu daje od zgoraj. Naše delo mora biti odslej še intenzivnejše od dosedanjega, mora biti širše in zložnejše po svoji organizaciji, mora biti globlje po svojem notranjem delu.

Temu delu se moramo tembolj posvetiti, ker je po prevratu z osvoboditvijo našega naroda postalo svobodnih mnogo naših latentnih sil. Mnogo nad polovico te sile je bilo prej vezano z borbo proti sovražnikom naše nacionalne misli, koje nositelj je bilo ravno Sokolstvo. Biti Sokol je značilo, javno in kljub vsemu očitovati svojo nacionalno misel, ki ne pozna nobenega kompromisa. Ta borba se je vodila na tri fronte: proti našim narodnim nasprotnikom, proti državi, ki nas je proti naši volji držala uklenjene ter njenim predstaviteljem, to je raznim vladam ter končno proti nasprotnikom Sokolstva v lastnem narodu. Bili so časi, ko je veljalo mnogo poguma izpovedati, da si Slovenec, da si Slovian. Pontenciran pogum pa je bila izpoved, da si Sokol, da si nositelj radikalnega nacionalizma, ki ne pozna sprave, ki pa pezna samo dvoje: ali zmago, ali pogin.

V onih predvojnih časih si opravljal delo sokolsko že s tem, da si oblekel sokolski krog ter se pokazal med narod. Ta narod si vneval s svojo neustrašenostjo in z živo besedo. Narod te je sprejemal navdušeno; kjerkoli se je pokazala rdeča srajca, so ji hitele nasproti množice. Ta narod je spoznaval, da ima čista nacionalna misel svojega čuvarja, ki le čaka ugodnega trenutka, da bo tlečo iskro razpihal v svetel plamen. Tvoji pohodi

če ste radovedni in Vas to zanima, gotovo drage volje dal potrebna pojasnila gospod okrajni glavar.

Ne zamerite mi, gospod urednik, da se nisem držala redu in preskočila od —čiča kar na Hansa, ne da bi se bila malo pomudila na občini. Tu Vam vladajo od volitev sem naravnost sijajne razmere. Za časa volitev združile so se vse tri frankfuterske barve v prijeten objem — kakor je to neki hudomušnež dokazal. Najprvo kompromitirali sta se za občinske volitve SLS in NSS kot črna in rumena barva, za volitev župana pa sta vzeli v svojo sredo še rdečo barvo. Pa naj še kedo poreče, da niso naše stranke svetovnega naziranja in mednarodne! Zato pa so dobile pri volitvah žrebarja, ali kako se pač takemu »izvoljencu« pravi, ki je »izžreban«.

Ker se je solnce med tem mojim razmotrivanjem in kukanjem nagnilo k zatonu, pretresel me je nekoliko mraz; vedite, da je Urška precej mrzle narave, daš je ženskega spola. Vstala sem torej, da oblečem jopič. Pokukala pa sem še hitro prej po glavni cesti slovenjgraški gor in dol in ugotovila sledeče: Slovenj-

med narod so bili velikega pomena. S svojim nastopom si ga učil manifestirati za nacionalno misel, da si ga očuval indiferentnosti ali celo raznarodovanja, si ga moral vezati nase z najrazličnejšimi sredstvi, ki s sokolsko mislijo v ožjem pomenu besede nimajo zveze. Moral si mu nuditi zabave, veselice in družabnih večerov. Da si si pribavil gmotnih sredstev za tako društveno delovanje, si moral napraviti marsikako koncesijo na škodo čisti misli sokolski. Le naravno je, ako je pri tem trpelo sokolsko notranje delo, ki ima svojo bazo v telovadnici.

To manifestačno delo, kakor je smemo imenovati, je po prevratu odpadlo. V notranjosti države nimamo narodnih nasprotnikov, ki bi imeli še kaj vpliva, da bi zavirali razvoj nacionalne misli, država sama je narodna in ne moremo si več misliti vlade, ki bi uprav z državnega stališča ne bila nositeljica nacionalizma; spričo temu morajo tudi nasprotniki Sokolstva v narodu samem pasti do stopnje brezpomembnosti. Marsikdo, ki je spoznaval Sokolstvo samo s te manifestačne strani, je bil mnenja, da je sedaj tudi odpadla njegova eksistenčna upravičenost. Češ naših klubovalnih nastopov ni več treba, za narod pa itak skrbi država.

Temu uasproti trdim, da je sedaj stoprav prišla naša ura, sedaj stoprav je dolžnost Sokolstva, da razvije svojo delavnost kakor mu jo veleva bistvo misli sokolske. Tembolj, ker so odpadle vse zapreke, ki so prej zavirale to delavnost in ker imamo danes na razpolago toliko in toliko telesnih in duševnih sil našega naroda, ki nam prej niso mogle in niso smele služiti. Vse te sile združiti, to je delo organizatorno, z vsemi temi silami iz telovadnice vzgajati poedinca in z njimi narod, da napravimo iz njega telesno in moralno čim dovršenejšo edinico v mednarodnem svetu, to je delo idejno. Ne rečem, tudi manifestirati je treba, toda te manifestacije naj ne bodo gola parada, z njimi nam je pred narodom zgolj polagati račun o svojem delu in o svojem napredku. S tem, da polagamo ta račun, služimo manifestacije hkratu propagandi, da se nas ves narod oklene še tesneje, da nam sledi v telovadnici, da spoznava naše njemu in njegovi koristi služujoče delo in da se sam loti tega dela. Jugoslovensko Sokolstvo kaže i v eni i v drugi smeri očividni napredek. Od Novega Sada preko Maribora do Osijeka smo zrasli po številu in po poglobitvi našega dela. Račun smo položili te dni s svojim nastopom na telovadišču in danes ga polagajo zavezni funkcionarji. V tem delu tiči naša moč. Nasprotniki naši se ne boje Sokolstva morda zaradi njegovega kroja, to bojazen so paralizirali s tem, da so sami oblekli sokolski krog, meneč, da je ljudstvo šlo za Sokolstvom zgolj zaradi njegove zunanje prikazni. Tudi se ne boje naših izletov in naših povork, z denarjem se dajo tudi te aranžirati prav sijajno. Ali to, česar se imajo bati in zaradi česar nas sovražijo, je naše delo. Delo, ki z njim vzgajamo in izobražujemo vsakega poedinca, ga dvignemo telesno in naravno, ga osvobodimo vseh predsodkov, mu vzbudimo samostojno misle-

graški Nemci, sinovi slovenskih mater, vnuki slovanskih pradedov, menda hočejo kazati na zunaj svoje mišljenje s tem, da nosijo kratke jrhaste hlače in goła kolena, včasih celo belo sracejo in pisan jopič. V tej obleki čutijo se pač bržčas gornještajerske todelne. Med temi se odlikujeta že zgoraj imenovana brača Hans in Franc, potem neki Korl in še par drugih, zlasti majhen možicelj, ki je prej opravljal tukaj javne posle ter izdajal in napravljaj tudi ženitna pisma; večš pismene slovenščine sicer čisto bolje nego zaročenca, izdajal je vendar vedno le nemške listine in s tem zakrivil marsikatero krivico strankam, ki niso razumele, kaj podpisajo. Sedaj je baže nastavljen nekje na Koroškem, vidim ga pa sedaj ravno skozi rešpetlin. Živi sicer še vedno, toda vendar že »hodi nazaj«. Kaj dela tukaj, Vam seveda ne vem povedati, mogoče mi pa Vi to pojasnite.

Z Urške je pač lep razgled, kaj ne? Prihodnjič bom nastavila svoj rešpetlin navzgor ali navzdol po mislinjski dolini, pa tudi po mežiški, dravski, šaleški in savinjski dolini me mika pokukati.

Zdravo!

Urška.

čega duha, ga napravimo sposobnega za konkurenco v borbi življenja in v borbi duhov, to delo in sila, ustvarjena s tem delom, sta, ki ju nasprotniki v nas mrze in ki jima hočejo izpodkopati tla. Prav ta pa nas učí, kaj je naša prva dolžnost in kaj nam je storiti, da misel sokolsko vtelesimo v narodu. S tem samo, da si prilično oblekel sokolski krog, s tem, da se kažeš v tem kroju ob raznih slovesnih prilikah, s tem, da nazivlješ svojega tovariša v kroju »brata« ter mu kličeš »Zdravo«, s tem v današnjem položaju Sokolstvu v naši svobodni državi in za sokolsko misel še nisi storil ničesar. Ti časi so za nami.

Tudi bi bilo napačno misliti, da propagiraš širjenje sokolske misli z vnetim ustanavljenjem sokolskih društev. To ni nikaka umetnost. Sokolsko društvo je ustanoviti le tam, kjer je pripraven teren za to in kjer so dani pripomočki, da vršiš sokolsko delo: to so telovadnica, dobro izvežbani vaditelji in primerno število duševnih delavcev. Kjer tega ni, pa si ustanovi sokolsko društvo, si spravi v svet mrtvorojeno dete, ki o prvi priliki zažaji svojega očeta in ki kompromitira idejo samo.

To so misli, ki jih dajem na pot današnji skupščini, v tem duhu naj razpravlja, naj ustvarja svoje sklepe, naj podpre organizatorno in idejno naše delo. Čim rigoroznejše se držimo teh smernic, čim strožje postopamo pri izbori svojih članov, na čim višjo stopnjo postavimo misel sokolsko, tem uspešnejše bo delo, tem solidnejšo podlago ustvarimo za rast in procvit sokolske stvari. Le na ta način bo imel od nje korist ves naš narod, z njim pa naša država. In to je na koncu koncev, kar hočemo.

Turistika in šport.

IZLET NA MOZIRSKO PLANINO!

Celjski odsek Sav. podr. S. P. D. javlja: Radi raznih ovir smo morali za zadnje nedeljo (16.—17. julija) napovedati izlet preložiti na 23.—24. julija. Vsi nadaljnji podatki kakor zadnjič. Opozarjamo na izletno tablo v izložbenem oknu tvrde Goričar in Leskovšek.

Športni klub v Celju priredi to nedeljo dne 24. tm. ob 4. uri popold. plavalno tekmo v kopališču »Diana« na Bregu, katere spored je: seniorji: 100 m poljubno plavanje, 100 m hrbtno plavanje, 150 m poljubno plavanje; juniorji: 100 m poljubno; dame: 100 m poljubno. Skok: z mesta, z zaletom, salto; stafeta 4 × 50. Pred tekmo in po tekmi do 8. ure zvečer je na betoniranem obrežju kopališča »Diane« koncert okteta na pihala. Kabine kopališča bodo v najlepšem redu in se ljubitelji vode koncerta lahko udeležijo kopaje. Za komodne Slovence so se naročili iz Dalmacije čolni. Mrzla jedila in pijača bode na razpolago. Občinstvo se k prvi prireditvi te vrste vlnudno vabi in naproša, da pride v velikem številu in s tem pokaže, da ima dobro voljo podpirati slovenski Športni klub, ki se nahaja v zelo slabih gmotnih razmerah. — Odbor.

Športni klub Celje. Prijave za tekmovanje pri plavalni tekmi omenjenega društva v nedeljo dne 24. tm. ob 4. uri pop. v kopališču »Diana« se sprejemajo samo še danes do 17. ure v kopališču »Diana«. — Odbor.

Sport. št. 27., 28. Mladina k sportu. — Moštvo francoske nogometne federacije v Ljubljani. — Napačna metoda. — Francoski profesionalci. — Pravila jugoslov. koturaškega Saveza; dirkalni pravilnik JKS.

Dopisi.

MOZIRJE, 21. julija.

Pri prireditvi v nedeljo 24. tm. povodom proslave 35-letnice Gasilnega društva v Mozirju nad 400 postvri cenj. gostom na razpolago. 793

Zalec. (Gledališka predstava.) V nedeljo, 24. julija tl. ob 8. uri zvečer prirede člani mariborskega gledališča pod vodstvom režiserja g. Valo Bratina v dvorani g. Fr. Robleka znameniti gledališki komad v petih dejanjih »Satan v ženski«. Ker imamo redkokdaj priliko videti predstavo gledal. igralcev po poklicu, se nam bo nudil prvovrsten užitek, za kate-rega nam jamči ime g. Bratine. Obljublja se nam torej krasen večer, ki bo tudi našim vrlim diletantom najboljša šola.

Predprodajo vstopnic ima trgovec g. V. Piliš v Žalcu. V nedeljo vse v žalsko gledališče!

Laško. Naš sokolski orkester priredi v nedeljo 24. tm. popoldne vrtni koncert pri Henkeju. V slučaju slabega vremena se vrši koncert istotam v sokolski dvorani. Začetek ob 5. uri popoldne. Ker imajo izletniki od obeh strani popoldne in zvečer najlepše zveze z vlaki, pričakujemo dobrega obiska iz Celja kakor tudi od Zidanmoške strani. Tudi plesateljini pridejo na svoj račun. Cena zabava zagotovljena.

Šmartno v Rožni dolini. Gospod Leopold Wambrechtsamer, tovarnar celj. opekarne, je podaril za tukajšnje revne šolarje 70 kron, za kar se mu podpisano vodstvo zahvaljuje najprisrčnejše. Vodstvo narodne šole v Šmartnem v Rožni dolini pri Celju.

Letuš v Savinjski dolini. Veselica gasilnega društva pod vodstvom g. nadučitelja Zdolška in njegove soproge je vrlo potekla. Igra »Volkašin« nam je nudila zares lep užitek. Igralcem, predvsem »Kati«, »Volkašin« in »Starejšini« naše odkritosrčno priznanje. Kazali so, da se da s složnostjo in vztrajnostjo kaj doseči. Letušani so nato prireditve lahko ponosni, druga gasilna društva pa vabi v posnemanje »Pačan«.

Zdravilišče Dobrna. Danes 17. jul. je bil dogodek za Dobrno; saj je bilo prvič, da se nam je javila v poset umetna in narodna slovenska pesem po celjskem pevskem društvu. Občinstvo, ki glasbo resnično ljubi, je z napetostjo pričakovalo, kaj nam bo nudil pevovodja g. Pregelj. Že sprejem sam je bil v hipu, ki se je iz zdraviliškega doma vsulo cvetje na došli pevski zbor, dokaz žejne napetosti in nestrpnega pričakanja. Upravitelj toplice je z iskrenimi besedami pozdravil slovensko pesem, ki je prišla prvokrat tako mnogoštevilno posetit naše toplice. G. dr. Serbec se je zahvalil za prisrčni sprejem in javil pričetek koncerta. Koncertni spored se je oklepal skoro izključno naših slovenskih skladateljev. Po H. Stepińowskem: Rože, ki je z nežno melodioznostjo ovila čuvstva je šinil ogenj med poslušalstvo. Koroški narodni: Oj ta mlinar in Čej so tiste stazice, ti arhaistični in elementarni pesmi v melodiki, v ritmiki pa pristno koroški, sta v harmoniji Preglovega zbora dosegli najvišjo potenco, da nam je bilo milo in težko ob spominu na naš zasluženi Korotan. Pregelj je nihal pesem za pesmijo našemu pozornemu posluhu, vsako pa je odjekalo spontano navdušenje gostov, ki se je izražalo po ploskanju in medklici. Občudovali smo zanosno-mogočni bariton, sočutili z mehko modalcijo tenorjevo in vriskali in plakali v sopran-altovih partijah. Zbor je pel z nevsiljivo eleganco, ki je mikala in privlačevala. Žal nam je bilo, da je konec sporeda bil moten po kratkotrajni plohi. Na večer je sledila prosta zabava in ples. Zbor nam je zapel še več pesmi, ki smo jih pazljivo in zelo hvaležni poslušali z očividno slastjo. Ob slovesu se je vseh navzočih navdušenje refleksiralo v besedah: »Da nas skoro zopet posetite!«

M. V.

Rogaška Slatina. Zahtevamo od fotografa Krischke, da svoj žig (Stampiljo) in kuverte z napisom F. S. Krischke Fotograf in Rohitsch-Sauerbrunn Süd-Stiermark nemudoma odpravi, ker sicer si naj posledice samemu sebi pripiše. Ne pustimo se žaliti od njegove skrajne predrznosti, nad katero se vse zgraža. Upamo, da mu bo ta zadnji opomin v javnosti zadostoval.

Dnevna kronika.

I. kongres jugosl. trgovskih visokošolcev se vrši od 16. do 18. avg. v Ljubljani. Vse informacije glede kongresa daje komité za prvi kongres trg. visokošolcev (Janko Popovič, stud. rer. com.) Ljubljana, Bleiweisova c. 32.

Za Jugoslovensko Matico sta nabrala dne 17. tm. na veselici gasilnega društva v Seščah 122 K gg. Franjo Zabovnik ml. in Radko Jurhar. Hvala njima in vsem darovalcem!

Počitniška tečaja za telovadbo se vršita v Ljubljani in v Mariboru; v Ljubljani od 8. avg. do 3. sept. za učitelje, v Mariboru od 3. do 29. avg. za učiteljice. Udeleženci dobe podporo ter se morajo do 30. julija pismeno javiti višjemu šol. svetu. Točnejša pojasnila prinese »Učiteljski Tovariš« z dne 21. jul. tl. Ljublj.

tečaj vodi I. Bajželj, referent za telesno vzgojo, mariborski pa A. Schaub, telovadni učitelj na drž. moškem učiteljskišču.

V Gornji Radgoni so kot protest proti ustavitvi jugosl. železn. prometa na progi Radgona-Špilje zaprli most čez Muro.

Umor carske obitelji Romanov.

(Iz krogov ruske kolonije v Celju.)

V noči od 16. na 17. julija so potekla tri leta, kar se je odigrala krvava katastrofa nečloveške usmrtitve ruske carske družine in njenega spremstva. Mnogo je že o tem poročalo evropsko časopisje ter prineslo tudi mnogokatero neresnično vest, vsled česar gotovo marsikateri izmed javnosti ne vedo, kako se je završila v resnici ta drama. Naslednje poročilo nam je iz prijaznosši podal zelo odlični član tukajšnje ruske kolonije, ki je bil sam član Kolčakovs sibirski vlade, katera je poverila svoji posebni komisiji preiskavo umora. Edino tej komisiji, kateri je predsedoval gosp. preiskovalni sodnik Sokolov, gre zasluga, da se je zaznalo za način, čas in kraj carjeve smrti.

Po izbruhu prve revolucije je dal Kerjenski premestiti carsko družino iz Petrograda v Tobolsk, odkjer so jo pa potem, ko so dobili boljševiki oblast v svoje roke, odgnali v uralsko mesto Jekaterinenburg, kjer so jo imeli pod zelo strogim in brutalnim nadzorstvom. Pozno v noči od 16. na 17. julija 1918 so vdrl v hišo, v kateri je bival car, rudeči gardisti, pod vodstvom juda-komisarja Jurovskega, ki je bil groza in trepet celega Jekaterinenburga. Od teh rudečih gardistov je bil samo eden Rus in sicer delavec Medvedev. Ostali so bili Leti in Židje. Tolpa, ki je štela ravno toliko ljudi, kolikor jih je štela carska družina s spremstvom, je vdrla v neko sobo prvega nadstropja, od kjer so vodile stopnice navzgor, kjer je spala carska družina in njeno spremstvo, v katerem sta se nahajala tudi prof. Botkin in knez Dolgoruki. Carju so javili, naj se pripravi s spremstvom na odhod, ker da se bliža mestu protiboljševiška armada. Pripravljanje na odhod je trajalo 1½—2 uri. Ko so bili gotovi, so prišli v sobo, kjer so jih čakali krvniki. Car je bil prvi, v rokah je nosil carjeviča Alekseja. Sledila mu je carica s prtljago v roki, njej istotako velike kneginje ter spremstvo. Nekateri so vzeli s seboj tudi pozglavja. V sobi sta bila dva stola, na enega je sedel Jurovski, drugega je ponudil carski dvojiči. Car se je vsedel s princem v naročju. Ostali so se postavili ob steni, pred nje so stopili vojaki z nabitimi puškami, nakar je Jurovski čital ali govoril (o tem poročajo različno) ob-sodbo tribunala »narodnih komisarjev«, ki je obsodil vse Romanovce na smrt. Ni še dodobra končal, že je Jurovski nameril na carja ter ga ustrelil. Isto so z ostalimi napravili tudi vojaki. Nesrečniki, ki niso bili koj mrtvi, so pričeli vpiti, se braniti proti nadaljnim strelom s podglavji, tako, da je dobilo vse značaj živinskega klanja, kar je učinkovalo celo na divje krvnike, da so zbežali za nekoliko časa iz sobe. Car in prof. Botkin sta bila koj mrtva. Najdalje sta ostala pri življenju carjevič Aleksej in ena od velikih kneginj, pravijo, da Olga. Carjevič je dobil več strelav, ki so ga pa tako zadeli, da ni nastopila smrt takoj, zato ga je Jurovski lastnoručno usmrtil. Ko so mislili, da so že vsi mrtvi, so jih pričeli pleniti. Ena od kneginj, najbrže Olga, pa je bila še napol živa in je pri tem strahovito zavpila, kar je bilo tako nepričakovano, da je nekatere tako pretreslo, da so začeli bežati, drugi trdosrčnejši so pa planili nad njo ter jo pobili. Vseh usmrčenih je bilo trinajst in sicer: car, carica, carjevič, štiri vel. kneginje hčerke, prof. Botkin, knez Dolgoruki, 1 dvorska dama, 2 dvorska služabnika in ena sobarica. Mrtvece so znosili na velik avtomobil ter jih odpeljali. Kam, tega ne ve z gotovostjo nihče. Komisija Sokolova je pričela sicer z iskanjem trupel. Ni se ji pa posrežilo jih dobiti vsled reokupacije Jekaterinenburga po boljševikih. Najbrže so jih odvedli k nekemu velikemu ribniku »Isjedski prud«, ki leži nedaleč od mesta. Na bregu tega ribnika so našli v pepelu grmade umetno zobovje prof. Botkina, prstan z zelo dragocnim kamenom, caričine uhane s perli, katere je vedno nosila in še druge raznoterosti. Iz tega bi se dalo skle-

pati, da so trupla zažgali, oziroma jih morda celo prej razstrelili z granatami. Zraven ribnika je stala hiša, kamor so prišli v oni usodni noči rudeči gardisti, zahtevajoči čolin, katerega pa niso dovedli nazaj. Pač pa so ga našli pozneje vsega okrvavljenega na drugem mestu, iz česar bi sledilo, da so pometali trupla v vodo. Iskanje trupel v ribniku je bilo brezuspešno, ker so se za slučaj, da so bila pometana v vodo, gotovo pугreznila v blato. Vse, kar so našli v pepelu, je bilo odposlano v Pariz in London. Preiskovalna komisija je zasledila nadalje v arhivu telegrafskih trakov jekaterinenburške pošte trak, ki je vseboval brzovjavo z ukazom usmrtitve carja iz Moskve od komisarja Smerdlova, desne roke Trockega. Načelnik preiskovalne komisije Sokolov se nahaja sedaj v Parizu. Po njegovih poročilih je o uspehih preiskave časnikar Wilton pisal v angleškem časopisu »Times«. Wilton je mnenja, da je bil car umorjen iz maščevanja, ker ni hotel pristati na Brest-Litovski mir.

Kakor je bila Rusija po obsegu neizmerno velika, tako neizmerno velika je njena tragika. Znano je, da je bil ruski car nenavadno dobrosrčen človek in ker se je carski oblasti odpovedal za se in za svoje naslednike, je smatral njegovo usmrtitev kot kruto in krivično. Da je bil on pri razbesnelih masah obsovažen, zahvaliti se je njegovi zlohotni okolici, ki je delovala naravnost v pogin države za nemške koristi. Nemška socialna filozofija je širila internacionalo v prid Nemštvu in v silno škodo Slovanstvu.

Velika večina ruskega naroda ni strmoglavila ne cara, ne države — pač pa so najpoddokupljivejši elementi cele Rusije, to so Židje, stopili s polno paro v zločinsko službo nemške, dobro premišljene akcije za razbitje carstva in ruske države. Najprej je padel car, potem je padla Rusija, a sedaj slavi tam svoj krvavi triumf ogabni rezultat zlohotno apliciranega socialnega internacionala z mrzko židovsko strahovlado, ki tišči ubogi ruski narod v žarečih kleščah, v katerih zdihuje in ječi ter čaka novega odrešenika iz neznosnih svojih muk.

Nemčija je upropastila Rusijo, a zaželjenih sadov ne žanje. Vznikle so pa tri nove slovanske države in to pomeni mnogo! X.

Socialna politika. DELAVSKE ZBORNICE.

Svoječasno je bila v Zagreb sklicana anketa, ki bi se imela baviti z ustrojem delavskih komor v Jugoslaviji. Do realizacije do danes še ni prišlo.

Delavskih komor (zbornic) je mnogo tipov, ali najdovršenejši so v Nemčiji. Najstarejše komore so v Belgiji. Leta 1887 so v Belgiji po zakonu ustrojene »Conseils de l'industrie et du travail« (industrijski in obrtni sveti). V njih so bili enako zastopani delodajalci in delavci, kar je dovajalo do mnogobrojnih in nepotrebnih sporov. Njihova naloga je posredovanje v sporih glede dela in prednašanje mišljenja želja in predlogov socialno-političnega značaja državnim in komunalnim oblastim.

Holandske »Kamers von arbeid«, (Komore dela), osnovane z zakonom leta 1897, istotako sestojijo iz enakega števila delodajalcev in delavcev. Njihovo delovanje je minimalno.

Na Francoskem so bile »Conseils du Travail« urejene 1900 z naredbo, a ne z zakonom. Ta činjenica je slabo uplivala na njihovo delovanje in so bile povsem brez moči, dokler niso bile uzakonjene l. 1904. Komora je razdeljena v toliko odsekov, kolikor vrst obrti je v dotičnem mestu. Vsak odsek ima sorazmerno članov, kakor je pač močna dotična stroka obrti, število delavcev in delodajalcev pa je enako. Aktivno volilno pravico imajo stanovske organizacije in obrtna sodišča. Glavna naloga komor je dati informacije, zasledovati socialno zlo, poročati oblastim, pomagati pri socialno-političnih raziskovanjih in končno staviti predloge za spremembo ali razširjenje kakega zakona v zaščito delavstva.

Italijanske »Canere del lavoro« in podobne švicarske niso faktično nikakšne delavske komore, ker so financijelno navezane na pomoč občin.

V Srbiji so bile »Radničke komore« ustrojene 1908 leta z »zakonom o rad-

njama«.

Poblížje si je treba ogledati delavske komore v Avstriji in Nemčiji.

Obe državi imate poleg delavske tudi uradniške, Avstrija tudi časniške komore. Njihova naloga je ščititi interese onih, koje zastopajo, in to na vseh poljih javnega življenja. Njih glavni namen je torej sledeč:

a) Podajati oblastim in zakonodajnim činiteljem poročila, mnenja in predloge o urejanju delavskih odnošajev, zaščiti delavcev in nameščencev, o delavskem zavarovanju in posredovanju dela ter o vseh zadevah, ki se tičejo obrti, industrije, trgovine in prometa in spadajo v interesno sfero delavcev in nameščencev, končno o stanovanjskih razmerah, o ljudski prehrani, narodnem zdravju, in izobrazbi teh slojev.

b) Izražati mnenje o osnovah posebnih zakonov, o zakonih samih, in drugih predpisih, tičejoč se delavcev in nameščencev.

c) Izražati mnenje o ustroju in organizaciji javnih zavodov in uredb, ki služijo pospeševanju obrti, industrije, trgovine in prometa.

e) Aktivno sodelovati pri obrtnih in gospodarskih upravnih oblastvih za povzdigo gospodarskega in socialnega položaja delavcev in nameščencev.

d) Pošiljati zastopnike v druge korporacije, ki se tičejo delavcev in nameščencev.

e) Vzdrževati vezi s strokovnimi zvezami delavcev in nameščencev.

f) Voditi statistiko o gospodarskem in socialnem položaju delavcev in nameščencev, o delavnih in plačilnih pogojih, o kolektivnih pogodbah, štrajkih, pokretilih itd.

g) Skrbeti za gospodarsko in socialno povzdigo delavcev in nameščencev, zlasti za doseg kolektivnih pogodb za pobijanje nezaposlenosti, za posredovalnico dela, za primerna stanovanja, za povoljno hrano delavcev in njihovih obitelji, nadalje za izpolnjevanje higijenskih predpisov v tvornicah in delavnica, potem posebnih nadzorstvenih organov, sestojajočih iz strokovnjakov in delavcev.

Kompetenca delavskih komor obsega torej na kratko: delovne odnošaje, zaščito delavcev in nameščencev, socialno zavarovanje, posredovalnice dela, skrb za stanovanja, ljudsko prehrano, zdravstvo in izobrazbo delavcev in nameščencev, — problemi, ki so dobili posebno po vojni eminentno važnost. Tudi proizvajalna in trgovska politika spada v delokrog teh komor. S tem se daje delavcem in nameščencem možnost, da dajo inicijative javnemu in zakonodajnemu življenju in postanejo eden izmed odločujočih činiteljev celokupnega narodnega življenja. Tako bi se mesto negativnega kritiziranja oprijeli pozitivne politike in dobili zdrave vpogled v svet in življenje. Ne čutili bi se le kot pariže, ki morajo druge ubogati, nego kot ravnopraven in soodgovoren činitelj javnega življenja. To je vodilna misel, ki nas sili, da propagiramo tudi za našo državo delavske komore s čim najširšo kompetenco.

Računski listki, Jugoslovenske Matice.

»Jugoslovenska Matica« (podružnica Maribor) je odločila izdati računске reklamne listke, kakršni so bili v navadi v predvojnem času. Gostje in odjemalci so jih radi sprejemali po gostilnah, kavarnah in drugod in žrtvovali nekaj vinarjev za dobrodelnostne namene, pomagali so na ta način plemenitim ciljem in namenom. Kateri cilj pa je za pravega Jugoslavana plemenitejši, katera žrtev bolj opravičena nego ona, ki se doprinese za pomoč in rešitev naših neodrešenih bratov v Primorju in na Koroškem? Reklamni listki bodo imeli na sprednji in zadnji strani inserate. Zadnja stran je že od dana, prostih je še 224 prostorov na sprednji strani, ki se po primeroma nizkih cenah oddajajo.

Vabljeni so kavarnarji, gostilničarji, trgovci, obrtniki, industrijski podjetniki in vsi, ki žele svojim tvrdkam upeha, da inserirajo na teh reklamnih listkih. Vpliv in vsestranski ugled Jugoslovenske Matice garantira inserentom, da bo inseriranje obrodilo obilnega sadu. Naši mariborski listki se bodo razpečavali po vseh javnih lokalih na teritoriju Spodnje Štajerske, na sedanjem Slov. Koroškem in v Prekmurju. Po-

drobnejše podatke o načinu inseriranja daje podružnica Jugoslovenske Matice v Mariboru, Sodna ulica 32, pismono ali ustmeno.

Narodno gospodarstvo. HMELJ.

Zatec, 15. 7. 1921. Prve dni julija smo imeli obilo deža; od tiste dobe pa je nastalo prav gorko vreme — noči pa občutljivo hladne — 7 do 10 stopinj R. Žalibog so se zadnji čas zopet prikazale hmeljske ušice — letos torej že drugokrat, in hmeljarji so zopet začeli škropiti, katero delo pa ovira ravno pričeta žetev. Ne premnogi cveti prehajajo že deloma v kobule, za kar so tople noči in tople noči nujno potrebne. Slabi in neškropljeni nasadi bodo po uši uničeni, krepkejši bodo pa tudi brez škropljenja otepi. Dasi se je upanje nekoliko poslabšalo, vendar ne smemo obupati. Ako v kratkem času ne dobimo deža, bo letina še manjša, kot jo pričakujemo.

Nürnberg, dne 14. 7. 1921. Po došlih poročilih se je mrčes po nasadih še pomnožil, tako da se upanje na dobro letino vedno zmanjšuje. Topel dež in tople noči so za nadaljni razvoj rastline nujno potrebne. Na trgu je razpoloženo prav čvrsto, cene rastoče. Cena 2000 — 2500 M za 50 kg.

Veliki ljubljanski semenj je preložen na čas od 3. do 12. septembra.

Borza 21. julija.

Beograd: Valute: funti 141—142, franc. franki 308—312, dolarji 39.40—39.55, drahme 612—612.50, lire 180—182, leji 56—57, češke krome 55—56, marke 54—54.25, avstr. krome 5.30—5.40, Devize: London 145—146, Pariz 309—311, Solun 215—220, Milan 182.50—183, Berlin 52.80—53, Praga 52.30—52.40. Dunaj 4.85—4.90.

Curih: Berlin 7.85, Holandija 192, Newyork 608, London 21.80, Pariz 47.05, Milan 27.05, Bruselj 45.80, Kodanj 92.25, Stockholm 126, Kristjanija 78.25, Madrid 78.25, Buenos Aires 175, Praga 7.80, Budimpešta 1.85, Zagreb 3.75, Bukarešta 8.20, Varšava 0.32, Dunaj 0.77, avstr. krome 0.80.

Zadnja poročila.

Vtis vesti o Draškovičevem umoru v Sarajevu.

Sarajevo, 21. jul. Vest o atentatu na min. Draškoviča je napravila na vso javnost velik utis. Listi so izdali posebne izdaje. Na poslopih deželne vlade vise črne zastave. Sokrivec atentatorja Čeljakovič je sin uglednih in bogatih staršev v Bjelini.

Prevoz Draškovičevega trupla.

Beograd, 21. jul. Minister dr. Kukovec ter 4 demokrati poslanci so odpoštovali v Zagreb, da spremijo truplo min. Draškoviča v Beograd. Pogreb je v soboto. Poleg zastopnikov naših oblasti se ga udeležijo tudi zastopniki tujih držav.

Zamenjava perperjev.

Beograd, 21. jul. Komisija finančnega ministristva, ki se bavi z zamenjavo črnogorskih perperjev, je dognala, da bo treba zamenjati 11 milij. perperjev.

Razne vesti.

Strašna nesreča na železniški progi se je zgodila v noči od 20. na 21. tm. v Sisku. Orijent-ekspres je na mostu zavozil v oddelek vojaštva, ki se je vračal z vežbanja. Ker proga dela pred mostom ovinek in je obraščena z grmovjem, ni strojevodja mogel pravočasno vojakov videti. Trije vojaki so bili razmesarjeni in takoj mrtvi, 7 je bilo težko poškodovanih, veliko pa lahko.

Prosveta.

Jugoslovenski posojilničar in zadugar. Pod tem naslovom izda vpok. šol. ravnatelj g. Ivan Lapajne v Krškem svojo knjigo »Slovenski posojilničar«, izišlo pred 15 leti, v drugem ozir tretjem tisu. Prinese mnogo novih časa primerljivih migljajev za zadružno poslovanje. — Broširana bo štala knjiga 50 K, vezana 60 K. Naročniki naj se vnaprej javijo na naslov g. Ivana Lapajne v Krškem.

Slovenska Matica je izdala ravnokar kot izredni izdaji dve knjigi in sicer: Pavla Golie lirsko zbirko »Pesmi o zlatolaskah« in Fr. Finžgarja ljudsko dramo »Razvalina življenja«. Člani Slovenske Matice, ki so za tekočo leto že peravnali članarino, in ustanovniki dobe omenjeni knjigi broširani po 18 K in vezani po 24 K. Za druge, ki niso matični člani, je cena broširanih in

Ustanovljena 1864. **Hranilnica mestne občine Celje** Ustanovljena 1864.

V lastni palači pri kolodvoru (prej Sparkasse der Stadtgemeinde Cilli).

Stanje hranilnih vlog K 25.000.000. Vrednost rezervnega zaklada K 8.000.000.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od usakogar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Poštne položnice strankam brezplačno na razpolago. Rentnino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišč razne vrednostne papirje, vložne knjižice i. t. d. Daje v najem PREDALE v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvrsuje za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkulantneje. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prašanjih.

Papirarno varni zavod.

Telefon št. 35.

vezanih izvodov za 6 K višja. Od knjig ki jih ima Matica še iz prejšnjih let v zalogi, opozarjamo na Dostojevskega-Levstika »Zapiske iz mrtvega doma« 20 K, Radivoja Peterlina-Petruške pesmi »Po cesti in Stepi« 8 K, dr. Fr. Detele »Tujski promet« 16 K, Ksaverja Meška zbirko novel »Slike« 16 K, Zofke Kveder-Demetrič povest »Njeno življenje« 12 K, Etbina Kristana sanjsko zgodbo »Pertinčarjevo pomlajenje« 12 kron ter še na razne zvezke Zabavne in Knezove knjižnice, na razne »Zbornike« itd. Pri nakupu matičnih knjig imajo Matičarji 25 odstotkov popusta. — Za tekoče leto so štiri knjige, ki izidejo kot redna izdanja, do malega dotiskane. Letnina znaša 40 K. Prosimo vse tiste člane, ki za letos še niso plačali članarine, naj to čimprej stori. Vse druge pa vabimo, naj se blagovoljijo pridružiti krogu članov Slovenske Maticе. Zemljevid slovenskega ozemlja se tiska ter kmalu izide. — Uradne ure pisarne Slovenske Maticе, Kongresni trg 7/1 so ob počitnicah vsak torek in petek od 3. do 5. popoldne.

Izkaz
o zaklanih živalih od 4. 7. do 11. 7. 1921 v mestni klavnici v Celju.

Ime mesarja.	bikov	volov	krav	telic	telet	prašičev
Junger Lud.	—	—	3	—	—	1
Janžek Martin.	—	1	—	—	—	2
Jerič Šimon.	—	2	—	—	—	—
Knes Bernard.	—	—	1	—	—	1
Rebeuscheg Franc.	2	4	1	1	38	1
Suppan Ivan.	—	—	—	1	4	—
Zavodnik Andrej.	—	2	1	—	6	—
Senič Franc.	—	—	—	—	—	7
Pavlinc Franc.	—	—	—	—	—	1
Fridrih Ivan.	—	1	—	—	—	2
Voisk Adolf.	—	—	2	—	—	2
Čuješ Franc.	—	—	—	—	—	1
Esih Matija.	—	1	—	—	—	1
Lapornik Ivan.	—	—	—	—	2	6
Hohnjec Viktor.	—	—	—	—	—	9
Leskošek Ivan.	—	—	2	—	—	—
Urbančič Adolf.	—	—	4	1	—	5
Zany Viktor.	—	—	—	—	—	5
Pungeršek Ivan.	—	—	—	—	—	1

Listnica uredništva.
Konjice; Danes pri najboljši volji nemogoče! Pride v ponedeljek! - Dramlje: Tudi pride!

Lastnica in izdajateljica:
Zvezna tiskarna v Celju.
Urednik: Vekoslav Spindler.
Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Jetika! Jetika!
Dr. Pečnik, Jetika. V vseh knjigarnah, 10 kron. Vsak jetičnik, ki hoče doma ozdraviti, naj čita to knjigo!
130 50-22

Deklica
iz zasedenega ozemlja, brez doma in starišev, stara 18 let, ima primerno izobrazbo in šolo (2 liceja), želi primerne službe. Ponudbe na upravo. 1

Razglas.

Neka velika greščina pri Brežicah prodaja prostovoljno vso svojo dragoceno **sobno opravno**, posamezne komade in cele garniture, ter raznovrstno **pohištvo**.

Pisarna dr. L. Stiker, odvetnika v Brežicah, deje ustmeno in pismeno potrebna pojasnila o kakovosti in cenah tega premoženja in naznanja na zahtevo termin za ogledovanje in prodajo, ki se vrši koncem avgusta na licu mesta. 2-1

Blagajničarka

event. volonterka, se sprejme pri tvrdki Ivan Ravnikar, Celje. Plača po osebnem dogovoru.

Perje za pernice

Zbrano perje, konjsko žimo, morsko travo (afrik), sukno za tapeciranje hišne oprave, platno (gradl) za madrace se dobi po nainižji ceni pri

Franc Urch,
Traun & Stiger nasl.
manufakturna in modna trgovina, Celje Glavni trg.

Dijak petnajst do šestnajst let

(gimn., mešč. ali trgovske šole) se vzame čez počitnice v lahko delo. Naslov v upravnistvu. 1

Pohištvo

za spalno in jedilno sobo se prodaja skupno ali posebej. Ljubljanska cesta 23, 1 nadstr., levo. 1

Trgovec z železom
vešč, resen in soliden, popolnoma zmožen v tej stroki, se išče kot

pomagač šefa

v veletrgovini z železom, v večjem mestu Jugoslavije, pod dobrimi pogoji in stalnim nameščenjem, Znanje enega slovanskih jezikov se želi, vendar ni pogojno. Ponudbe na Blocknerov zavod za oglaševanje, Zagreb, 781 Jurjevska ul. 31. 2-1

Odvetnik
Dr. Alojzij Rakun
vljudno naznanja, da se je preselil
iz SEVNICE V CELJE
Aleksandrova ul. št. 4.
787 2-1

Trgovina pohištva
MARIJA BAUMGARTNER
CELJE GOSPOSKA UL. 25. CELJE
Zaloga lesenega in tapetniškega pohištva vseh slogov 156 50-25

Lepa hiša

ob glavni cesti, kjer je bila stara gostiln. koncesija, s kosom njive in vrtom, pripravno za žago ali penzionista, ker v posebno zdravem kraju ležeče, se radi rodbinskih razmer takoj ugodno prodaja. Naslov v upravi.

Gostilničarji! Izletniki!
Prvovrstne kranjske klobase
sveže, kakor suhe (surove vžitne) dobe 792 se v špecerijski trgovini 2-2
Ana Kolenc,
Celje, Kralja Petra cesta št. 19.

Bukovo oglje

na drobno in debelo, prodaja »lesna trgovina« Štefan LOKAR, Celje, (Sp. Hudinja 33).

Obl. konc. posredovalnica za promet z realitetami 148 50-27
Anton P. Arzenšek
Celje, Kralja Petra cesta št. 22.
posreduje pri prodaji kakor tudi pri nakupu hiš, vil, graščin, zemljišč, industrij, podjetij itd. vestno in pod ugodnimi pogoji.

Hiša

z dvema sobama in pritliklinami se po ceni prodaja. Zraven tudi lep vrt, vse v dobrem stanju, pol ure od Celja. Poizve se pri čevljarju Martin Veber Gaberje št. 10. 789 3-2

Sprejemem

prodajalko, ki je dobro, izveščbana v manufakturni in mešani stroki in ki je službovala že v večji trgovini. Ponudbe z zahtevo plače poleg proste oskrbe na Ivan Vizovišek, Želec. 5-5

Naznanja se cenjenemu občinstvu, da je prevzel staroznano

gostilno „Herman“ v Štorah

Fran Drolc
iz Laškega, 769 3-3

ter se priporoča cenj. izletnikom iz Celja in okolice. Toči se pristno ljutomersko, banaško, dalmatinsko in domače dolensko vino, preskrbljena je tudi topla in mrzla kuhinja. Vsako nedeljo po možnosti igra Napolitan.

Franc Zangger
CELJE, špecerijska trgovina na debelo in drobno. 1286 52-42

Mizarstvo z električnim obratom

nudi vsakovrstno pohištvo, krste in stavbeno delo. Pohištvo in krste v zalogi. Istotam se prodaja bencin motor 8 hp v popolnoma dobrem stanju za primerno ceno.

JOSIP REPIČ Polzela.

Sprejme se več dobrih mizarjskih pomočnikov. 755 3-2

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo
Ant. Joita nasl.
Franje Dolžan
Celje, Kralja Petra cesta 8
se priporoča za izdelavo vsakovrstnih stavbenih in galanterijskih del. Kritični stropi, zvonikov, popravila istih, naprava strelododov itd. Izvršitev točna. Cene zmerno. Za izvršena dela se jamči.

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna TRGOVINA KAROL PAJK

Celje, Kralja Petra c. se priporoča za mnogobrojni obisk
V zalogi vse nove sokolske potrebščine!

!POSTREŽBA TOČNA!

Modra galica

za škropljenje trsja
žveplo,
slivovka,
rum,
konjak,
bučno olje,
namizno olje,
riž,
kava,
čaj,
milo, 10-9
sveče,
krema
in vse drugo
špecerijsko
blago se kupi
najceneje pri
tvrdki

Ant. Močnik
Celje, Glavni trg št. 8 Celje.

ČASTNE DIPLOME, spomenice (tudi s fotografijami), reklamne table, transparente itd. itd. izvršuje **M. Benčan,** Celje, Benjamin Ipavčeva 18.

POSOJILNICA V CELJU

Ustanovljena
leta 1880.

v lastni palači **NARODNI DOM**

Rezervni fondi in vrednost
lastnih hiš čez K 7.000.000.

Eden najstarejših slovenskih denarnih zavodov. **SSSS** Sprejema hranilne vloge na vložne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše.

Daja posojila na menice, vknjižbe in v tekočem računu. **Otvorja** trgovske in obrtne kredite. **Financira** industrijska podjetja. **Obavlja** vse denarne transakcije, daje vsakovrstne informacije brezplačno.

Stanje hranilnih vlog čez K 37.000.000.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15
Rezervni zaklad 128.000 K.

v Celju **"LASTNI DOM"**

Restnino in invalidski davek plača zadruga, ne da bi ga vlagateljem zaračunala.

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po štiri in pol od sto (4½%)

Hranilne vloge: 2.000.000 K

Kontoristinja

zanesljiva moč, večča vseh pisarniških poslov, stenografije, strojepisja, knjigovodstva, slovenske in nemške korespondence, se takoj sprejme. Reflektira se le na prvovrstne moči. Ponudbe na: Stavn. podjetje in parna žaga Ivan Čmak, Straušnek, pošta Gomilsko pri Celju. 795 3-1

Meinlov, kakao, čokolado figovo in zrnato kavo po zelo nizkih cenah pri tvrdki
Celje • **PETEK & DRUG** • Celje
Špecerijsko in kolonijalno blago.

Priporoča se tvrdka
Jos. Petelinc, Ljubljana

Sv. Petra nasip 7. 1350 52-42

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in njih delov, ter potrebščine za krojače, čevljarje in šivilje na debelo in drobno.

Reklamna ponudba
samo 20 dni veljavna.

785

3-2

Vsled oddaje moje zaloge ur pošljem v roku 20 dni vsakemu, kdor mi pošlje iz časnika izrezan ta oglas, eno krasno remontoir uro (za gospode), priznana, 30 ur idočo, s 3 letnim pismenim jamstvom. Cene so znižane na 40, poprej 85 din., poštne prosto. Dostavi se po sprejemu v naprej poslanega navedenega iznosa, s priporočenim dopisom. Naročilo se izvede takoj priporočeno. Povzeta se izvršujejo samo po predplačilu od 10 din. Skladišče satova Gijuro Pollak, Zagreb, Tkalčičeva ul. 27.

Auto delavnica
d. z o. z.
Gosposka ul. 16 Celje, Ljubljanska c.

Telef. št. 107.

Specijalna delavnica za popravila avtomobilov in precizijskih strojev. — Zaloga vseh vrst potrebščin
1575 kakor bencina, pneumatike, avto-olja itd. 52-34

Trgovina z galanterijskim, modnim in norimberškim blagom ter kranjskimi izdelki po najnižjih cenah

Fr. Kramar

v Celju, na Kralja Petra cesti.

206 Zaloga cigaretnega papirja in stročnic. 50-24

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj,
Ljubljana, Maribor, Metković,

Celje

Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik,
Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Prevzema vse bančne poste
pod najugodnejšimi pogoji.

Sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro
in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi večji-
mi kraji v tu- in tuzemstvu.

Ant. Lečnik
urar in juvelir
CELJE Glavni trg 4, 55-28 (prej Pacchiaffo).

Kupi se vsaka množina send.
Ponudbe na naslov:
ANDREJ OSET,
Slovenjgradec.

Kupim tudi drva, pitano živino,
jabolčnik in vino.

Brinjevec

zajamčeno pristen, v sodčkih
in steklenicah nudi na debelo 777 13-2
parna veležganjarna
Robert DIEHL v Celju.

OPEKA!

Državni premogovnik v Velenju je začel s strojnim izdelovanjem zidne opeke ter nudi isto v vsaki količini po najnižjih cenah. — Naročila naj pošljejo direktno na **Državni premogovnik** v Velenju. 3-3

Oglejte si
manufakturno trgovino
J. KUDISZ

Celje - Gaberje št. 16, nasproti vojašnici prestolonaslednika Aleksandra
Priporoča se vsem odjemalcem: na **drobno in debelo.**

Dospela je velika množina inozemskega blaga po zelo nizkih cenah; na primer sukno za moške in ženske obleke, cefir, šifon in raznovrstno manufakturno blago.